FRANCKESCHE STIFTUNGEN

Alte Drucke

Pavli Castrensis In ... Codicis Partem Patauin[a]e Pr[a]electiones, Francisci Curtij, multorumq[ue]; qui hactenus Doct. incubueru[n]t Appendicibus ...

Paulus <Castrensis>

Lugduni, 1553

De noxalibus actionibus. Rubrica.

Nutzungsbedingungen
Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.
Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.
Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

Terms of use
All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.
Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.
For reproduction requests and permissions, please contact the head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

urn:nbn:de:gbv:ha33-1-150729

Visual Library

De conſortibus eiuſdem litis. *Rubrica.*

LEX I.

1 Xploſis. † Licet plures ſint conſortes eiuſdem litis, tamen vnus poteſt pro parte ſua agere, & defendere, & etiam conueniri alijs abſentibus.h.d. ſi ergo ſunt tres qui poſsidẽt prædium meum pro indiuiſo tanquam ſuum, & ego ago contra vnum rei ven. ille poterat opponere exceptionem ꝙ alij duo erant abſentes, & ꝙ non tenebatur reſpõdere ipſe ſolus. ſed debebat expectare ꝙ illi redirent. & ꝙ ageret cõtra oẽs. hodie per hanc l. ſtatuit̃ cõtrariũ. Et ecõuerſo ſi dico me dñm fundi quẽ poſsides vnà cũ duobus alijs, & agã ꝑ parte mea, poteras excipere ꝙ nõ ſum audiẽdus, niſi etiã alij duo ſimul mecũ agant. Hodie ſecus. per hãc l. quia poſſum agere ſolus pro parte mea. & ſic in eo quod eſt cõe pluribus vt ſingulis, poteſt quilibet de parte ſua diſponere in iudicio, & extra, ſine cõſenſu aliorum. facit l. ſi fundum. de ſerui. ruſtico. prædio. & vide bonam. l. nõ id circo. ff. de iudi. & aliã adhuc meliorẽ pro intellectu huius l. ff. de libera. cauſa. l. ſi pariter. quæ declarat hanc legẽ.

1 *Non admittitur quis ad agendum pro alio, etiam cum cautione rati, quando conſtat quod nullum habet mandatum: niſi ſit cõiuncta perſona, uel niſi aſſerat ſe mandatũ habere; ſed eſt dubium an habeat, uel non, quia ſemiplene probatur mandatum.*

2 *Cautio rati, an poſſit peti poſt litem conteſtatam?*

LEX II.

1 Ommune negotiũ † Lex præcedens permittit alterum de conſortibus eiuſdem rei poſſe agere & conueniri

2 ſine alijs pro parte ſua. † Iſta lex permittit quod etiã pro parte aliorum poſsit vnus agere poſt li. cõte. per omnes ſine mandato aliorum, dummodo caueat: & eodem modo poſsit defendere præſtita cautione. de qua eſt caſus hic ſpecialis. licet cõſtet quẽ non habere mandatũ: poteſt tamen agere pro aliquo. regulariter ſecus. vt nõ admittat̃, qñ conſtet ꝙ mandatũ nõ habet. etiã ſi velit de rato cauere. vt l. Pomponius. §. fi. ff. de ꝓcu. niſi ſit coniuncta perſona: a quæ admittit̃ cũ cautione de rato: vt l. ſed & hæ. in prin. ff. e. tit. hic verò etiã ſi nõ ſit cõiuncta ꝑſona admittit̃ tanquam cõſortiariæ vel cõionis eiuſdẽ rei: regulr̃ aũt tunc admittit̃ quis pro alio cũ cautione rati, qñ aſſerit ſe mandatũ hr̃e, & eſt dubiũ an habeat, vel nõ: qa ſemiplenè ꝓbat̃ mãdatũ. vt l. j. s. de ꝓcu. ſed hic nõ requirit̃ ꝙ aſſerat ſe hr̃e mandatũ b & vide hic Glo. in c. cũ dilecti. in prima gl. extrà de dolo & cõtu. & quod no. Inno. in c. cũ dilectus. de cõſti. circa fi. In tex. ibi. [poſt litem legitimè ordinatam] i. cõteſtatã. & eſt rõ ſcd'm doc. quia poſtquã lis erat cõteſtata cũ oĩbus, cenſent̃ alij velle ꝙ terminet̃. arg. ff. de pig. actio. l. ſi ſeruos. Et diſtingue ſecundũ doct. ꝙ aut plures habẽt eandẽ litẽ circa rem indiuiduã: & põt vnus agere & defendere indiſtinctè in ſolidũ. vt l. ſi cũ vno. ff. ſi ex noxa. cauſa aga. & ff. ſi ſer. vẽ. l. loci corpus. §. ſi fundus. & ſentẽtia lata ꝑ eo ꝓderit alijs. & lata cõtra eũ alijs nõ nocebit. ff. de cõdi. de demon. l. Titio. in fi. ſilr̃ in l. denũciaſſe. §. fi. cũ l. ſeq. ff. de adulte. & hoc lite cõte. vel nõ cũ oĩbus. nec tunc loquit̃ iſta l. Aut erat cauſa diuidua: & tũc ante lit. conte. põt vnus agere & defendere ꝑ parte ſua tantũ: vt s. l. ꝓxi. defendere verò poſſet in totũ, ſicut quilibet extraneus. ff. de ſol. l. ſolutionem & iudicium. poſt lit. verò conte. cũ oĩbus inuitis & cõtradicentibus alijs non poſſet agere. per l. ſi petitor. ff. de iudi: ſecundũ glo. Sed alijs ignorãtibus vel non cõtradicentibus põt

3 agere pro eis. vt in hac l. pręſtita tñ cautione de rato. † Sed cõtrà. quia cautio rati poſt lit. conte. non petit̃. vt l. Pomponius. §. ratihabitionis. ff. de ꝓcu. Solu. verũ eſt in emergẽtibus añ lit. conte. quia tũc cõteſtatio imponit finẽ, ſed in emergẽtibus poſt ſecus. quia cõteſtatio imponit finẽ præteritis, nõ futuris. & ad hoc allegatur iſta l. ſi ergo poſt lit. conte. aliquis cõparet procuratorio noĩe alterius, & ſit dubiũ de mãdato, tenet̃ de rato cauere. & iſta exceptio debet opponi antequã ꝓcedat̃ ad alios actus cũ eo, qa poſt ea nõ poſſet opponi: qa illi actus habẽt vim cõteſtationis. vt no. in l. nihil. s. de ꝓcu. ꝑ Cy. & glo. in c. j. de elec. lib. vj. Nõ ſunt alia.

De noxalibus actionibus. *Rubrica.*

1 Super rub. dicit glo. continuata à remo. poteſt aliter continuari: qa in ſuꝑioribus viſum eſt qualiter quis cõuenit̃ facto ſuo: ſed aliquãdo quis cõuenitur aliena culpa ex facto vel ex defectu rei ſuę ſine ſui culpa: ſiue illa res ſit animata anima rõnali, vt ſeruus. ſiue irrationabili, vt quadrupes. ſiue ſit res inanimata, vt ſi domus tua cecidit ſupra meam, & ego te conuenio ad emendationem damni. Nam oĩbus iſtis caſibus conceditur tibi facultas dandi dño illã rem ꝓ noxa, ne ex delicto eius graueris vltra quã illa valeat. vt l. pretor. ff. de dam. infect. & ſi qua. pau. fe. di. per totũ in iſto ti. qui tractat de primo caſu. qñ datur mihi damnũ à ſeruo alieno dño ignorante, vel ſciente & prohibente, vel prohibere non valente: aliàs teneretur ſine noxę deditione. vt j. eo. l. pe. & habetur iſte ti. etiã in ff. & alius ſimilis. ſ. ſi ex noxali cã agatur. cum tractatur qualiter dñs habeat defendere ſeruum quẽ dico dediſſe mihi noxã: ſi vult ꝙ nõ mittat̃ in poſſeſsionem ipſius, ex primo decreto vel ſecundo. iſte verò qualiter dñs teneatur ad emẽdationem damni.

a Coniũcta ꝑſona. Quæ dicat̃ cõiũcta ꝑſona. vide in l. ſed & hę. ff. de ꝓcu. l. exigẽdi. C. eo. auth. licẽtia. C. de epi. & cler. c. nonnulli. de reſcri. li. vj. glo. in c. fin. de poſthu.

b Habere mãdatum. An cõiuncta ꝑſona poſsit ſtare in iudicio ꝓ alio cõiũcto in cã ſpirituali. vide in c. fi. de iudi. li. vj. Rota deciſiõe. cccc xvij. inci. cõtra ſi mittat̃. Bal. in c. cũ pridẽ. de pact. I. ap. allega. l xx. in iiij. col.

2 *Actio ad exibendum datur etiam ad reſtitutionem non ſolum ad oſtendendum.*

3 *Noxa caput ſequitur.*

Ex aſsidua contrectatione quòd naſcatur noua actio furti, quando à principio non fuit nata: quia non poterat.

LEX. I.

1 I extat. † Pro furto facto per ſeruũ propriũ nõ datur dño actio furti noxalis cõtra ipſum ſeruũ poſtea factũ liberum, quia actio furti quæ non fuit à principio nata, non naſcitur ex poſtfacto licet furtũ fuerit cõmiſſum: ſed res furtiuæ poſſunt vendicari. vel condici ab eodem ſi extãt, & per ipſum poſsidẽtur. Sed ex furto facto per ſeruũ alienũ: licet actio furti à principio ſit nata cõtra dñm, non cõtra ſeruũ, ipſo tñ poſtea effecto libero datur contra eum ex regula iuris. quæ eſt qđ noxa caput ſequitur. h.d. ꝑ cuius declaratione vide bonam. l. ff. de furtis. l. ſerui & filij. in prin. In tex. ibi. [agere nõ prohiberis.] ſ. rõne pñtis poſſeſsionis. q.d. nõ potes agere actione furti ad duplũ vel quadruplum ratione furti in ſeruitute cõmiſsi. qa ex eo nõ fuit à principio actio furti nata. vt. j. ſequit̃: vñ nec naſcit̃ ex poſtfacto: ſeruus eñ tuus ex furto tibi cõmiſſo non potuit ciuiliter obligari. vt l. ꝙ attinet. de reg. iur. licet naturaliter obligatus fuerit. ergo nec actio furti contra eum dari: quæ non naſcitur niſi ex ciuili & naturali: ſed nec erat alius contra quem naſci poſſet: cum nõ haberet alium dominum quã te: & tunc contra te naſci non poterat: quia nemo poteſt ſibijpſi eſſe obligatus, etiam diuerſis reſpectibus. vt no. in l. frater à fratre. in fi. j. glo. ff. de condi.

2 idem. Item † no. hĩc ꝙ actio ad exhibendum datur ad reſtõnem nõ ſolũ ad oſtẽdẽdũ. & ꝓpter hoc ſubijcit̃ titulus ſequẽs. in quo

3 tractatur de illa actione. † In tex. ibi. [nã quãuis. rñderet.] tacitę obiectioni quę fieri poſſet de regula iuris. quæ eſt ꝙ noxa caput ſequitur. ideſt ꝙ actio furti quæ à principio non fuit nata cõtra ſeruum, ipſo poſtea facto libero datur contra eum, & rñdet qđ iſtud eſt verũ aliàs. i. in alio caſu. ſ. qñ ſeruus alicuius commiſiſſet tibi furtum: quia tunc naſcitur à principio contra dñm eius. poſtea deſinit contra eũ competere: & datur contra ſeruum manumiſſum. & ſic tranſit de vna perſona in alteram: licet nõ ſit illius hæres. facilius eñ trãſgreditur de vna ꝑſona in alteram ex poſtfacto, quã de nouo naſcat̃. ar. l. ad teſtiũ. cũ ibi notatis. ff. de teſt. In tex. ibi. [quanuis furtum committat.] No. poſſe committi furtum, & tñ ex eo non naſcitur actio furti: & effectus eſt quia res efficitur furtiua: & ſic non præſent vſucapi, obſtante vitio reali quouſq; in poteſtatem domini fuerit reuerſa. In fi. ibi. [contrectet.] No. ꝙ ex aſsidua contrectatiõe noua naſcitur actio furti: qñ à prin. non fuit nata. non poterat: & nũc poteſt. ſecus ſi fuiſſet nata. vt l. eum qui. ff. de fur.

2 *Statuta recipiunt interpretationem reſtrictiuam, ne quis indebitè damnũ patiatur.*

3 *Statutum non reſtringitur, ſed ſecundum proprietatem uerborum intelligitur.*

4 *Statuta non extenduntur ultra quam loquuntur, cum ſint ſtricti iuris.*

5 *Satutum in dubio non præſumitur alicui uelle beneficium iuris communis auferre.*

LEX. II.

1 I ſerui. † Iſta. l. ſemper allegatur quod ſtatuta diſponentia aliquid ſuper quo diſponit ius commune, intelliguntur ſecũdũ ius cõmune, & cũ hoc etiam allegatur gl. quę eſt in l. fi. §. in cõputatiõe. in

FRANCKESCHE STIFTUNGEN

a ¶Recipiũt interpretationẽ. An vnũ ſtatutum interpretet̃ & declaretur per aliud. vide per Bal. in l. oẽs populi. in xv. col. ff. de iuſti. & iur. & per eũdem Bal. in c. j. de præſcriptio.

b ¶Sanguinẽ in palatio. Adde Bar. in l. omnes populi. in vj. q. ff. de iuſti. & iu. Bal. in c. j. in vj. col. de cõſti. Car. zaba. in c. cũ dilectus. in xvij. q. õ. de cõſue. doc. in regula pro poſſeſſore. de re. iu. li. vj. Abb. in c. ſolitæ. de ma. & ob. Car. Alex. in c. epheſi. in j. no. xliij. diſt.

c ¶Secundũ ꝓprietatem verborũ. An ſtatutũ debeat intelligi ad literã, vel preciſe: vel prout iacet. vide Bal. in authen. ſi qua mulier. C. de ſa. ſan. eccle. & in l. ij. C. de pact. Angel in l. ſi ita ſcriptũ. ff. de liber. & poſthu. Pau. de Ca. in l. j. in vj. colũ. ff. ſi cer. pe. Io. de Imo. & Lud. Ro. in l. Cæſar. ff. de pub. Bal. in c. in præſentia. de proba. Pe. de Anc. in rep. c. j. de conſti. Domi. in c. relatũ. in j. col. xxxvij. diſt. Car. cõſi. lxxiiij. inci. Tit⁹ nunc ſunt ver. ad ſeptimũ. Pau. de Ca. cõſi. cxcvj. inci. ſup hoc puncto. in v. col. Fran. de Are. conſi. cix. incip. coegiſtis me. eũdem conſi. cxlv. inci. licet ſtatuta. Ale. de Imo. cõſi. l. incip. Viſis & opportunè ponderatis. in ij. & penul. colum. in j. volumi.

d ¶Cũ ſeruo non poſſit eſſe iudiciũ. Adde Ange. in l. ſi certis annis. i iij. col. C. de pa.

ſi. mag. glo. j. de iure deli. quod eſt verum ſi poteſt aliquid operari. retenta dicta interpretatione. vt l. ſi quãdo. §. de inof. teſt. aliàs ne ſit ſuperfluũ, non intelliguntur ſecundũ ius commune: ſed potius vt illud quod cor
2 rigunt. vt l. j. §. fi. ff. ad mun. † Item allegatur
a ꝙ ſtatuta recipiunt interpretationem[a] reſtrictiuam, ne quis indebitè damnũ patiatur: nam indebitè pateretur dominus damnũ, ſi cogeretur emendare vel ſoluere pœnam ex delicto ſerui ſui cõmiſſo ipſo ignorante, vel prohibente: & ſic nulla ſua culpa concurrẽte: & propter hoc determinatur quæſtio. Si ſtatutum imponit pœnam extrahenti alte-
b ri ſanguinem in palatio,[b] ꝙ reſtringatur ad extrahentem ſanguinem iniuriosè, ſecus ſi non iniuriosè: vt in barbitonſore: quia inde
3 bitè damnum pateretur: † ſimiliter quando reſtringitur ſtatutũ ne quis indebitè lucretur. ſtatutum non reſtringitur: ſed ſecundũ
c proprietatem verborum[c] intelligitur. vt l. ꝑſpexit. ff. qui & à qui. dic vt no. per Bar. in l. non dubium. §. de legi. In tex. ibi. [furtim arbores exciderũt.] Dic, de hoc etiam diſponit ius commune qua pœna debeant puniri. vt ff. arbo. furtim cęſarum. per totum: ſed iſti dubitabãt. quia ius commune in pœnis introductis per ipſum bene diſponit ꝙ dominus ex delicto ſerui nõ cogatur illas pręcisè ſoluere: ſi vult dare ſeruum pro noxa. ſtatutum verò quod erat in loco iſto, & imponebat aliã pœnam, non permittebat dari ſeruum pro noxa. ſed ſimpliciter loqueba-
4 tur. † & ſtatuta ſunt huius conditionis ꝙ non extẽduntur vltra quã loquantur, cum ſint ſtricti iuris. vt ff. ad mu. l. cõſtitutiones. & de ver. obli. l. quicquid aſtringendæ. ſed certè verum eſt ꝙ non extenduntur: vt decidant caſum ab eis nõ deciſum, nec iſta poteſtas dandi ſeruũ pro noxa. in caſu iſto ꝓuenit à ſtatuto. quia ſi ſtatutum extenderet̃ vltra quã loquatur: ſed prouenit à iure cõ-
5 muni reſtringẽte ſtatutum. † In tex. ibi. [iuxta legem]. i. municipalem. In tex. ibi. [ſaltui]. i. poſſeſsionibus. ff. de acqui. poſ. l. quãuis ſaltus. fuit enim facta. l. municipalis. ad vtilitatem poſſeſsionum. No. etiam quòd ſtatutum in dubio nõ præſumitur alicui velle auferre beneficium iuris communis ſecundùm Bal. & ad hoc poteſt allegari.

2 *Licet cum ſeruo non poßit eſſe iudicium ciuile, tamen poteſt eſſe iudicium criminale ad pœnam corporalem imponendam.*
3 *An ſit in electione damnum paßi, vtrum agat contra dominum ciuiliter, an accuſet ſeruum criminaliter?*

LEX III.

1 Siue ſeruum. † Pro crimine ſerui competit accuſatio criminalis contra ipſum ſeruum, & etiam actio ciuilis noxalis contra dominũ.
2 h. d. No. in prin. † ꝙ licet cum ſeruo non poſsit eſſe iu
d dicium[d] ciuili, vt §. de iudi. l. ſeruus. bene tamen poteſt eſſe iudicium criminale ad pœnam corporalem imponẽdam. vt l. hos ac
3 cuſare. §. omnibus. ff. de accu. † Itẽ no. quia videtur tex. dare electionem damnum paſſo, an agat contra dominũ ciuiliter, an accuſet ſeruum criminaliter. & ſic vna via electa non poſsit ad alteram redire, hoc videtur verum eodem tempore. ſed finito vno iudicio, & obtenta victoria, poterit ad aliud iudicium procedi. vt j. quan. ci. ac. l. vna. & ff. de publi. iud. l. interdum. & plenè per Barto. in l. prætor. § j. ff. vi bono. rapto.

2 *Dando quis ſeruum pro noxa: non tamen liberatur quin reſtituere debeat id quod ad eum peruenit.*

LEX IIII.

1 Si ſeruus. † Pro delicto ſerui cõmiſſo inſcio domino, vel prohibere non valẽte, tenetur dominus noxali: & etiam quatenus ad eũ peruenerit. ſed ſi eo ſciente & ꝓhibere valente ſi non prohibuit, tenetur præcisè & inſolidũ ſine noxæ deditione. criminalis verò accuſatio contra ſolũ ſeruũ [...] ſtituitur. h. d. In tex. ibi. [ſi nec dum vtilis annus exceſsit.] quia pœna quadrupli quæ datur ex titulo vi bo. ra. in quo cõputatur ſimplũ, & quæ nunc intentatur cõtra dominũ, datur infra annũ
2 vtilem ad talem pœnam, poſtea verò in ſimplum tantũ. † In tex. ibi. [ad eum peruenit.] No. quòd dando ſeruum pro noxa, non proppterea liberatur quin reſtituere debeat id quod ad eum peruenit, nec teneatur illud emendare.

LEX V.

5 Si tibi. Pro furto ſerui non poteſt agi ciuiliter contra eum, ſed contra dominum. hoc dicit.

Ad exhibendum. *Rubrica.*

1 *Actio ad exhibendum cui, & contra quem, & ad quid, & qualiter detur? Actio ad exhibendum eſt perſonalis, tamen in remſcripta.*

1 † Super rub. hæc actio nõ datur pro rebus immobilibus quæ per ſe patent, vt j. qñ & qui. quarta pars debetur. l. ij. & ibi no. gl. & Bar. ſed pro mobilibus. Itẽ eſt actio perſonalis: tñ in rẽ ſcripta. vt l. iij. §. eſt aũt. & l. de eo. §. fi. ff. eo. Itẽ datur ei cuius intereſt pecuniariter intereſſe, qđ poſſet æſtimari: aliàs ſecus. vt ff. e. l. pe. & datur interdũ vt res duntaxat oſtendat̃, & exhibeatur. qđ poteſt contingere multis modis. vel vt poſsit agi reali actione ciuiliter, vel criminaliter. & tũc eſt præparatoria ad aliud iudiciũ plenariũ vt l. ordinarij. §. de rei ven. Et interdũ datur vt res exhibita reſtituatur. vt §. ti. ꝓxi. l. j. ibi. vel ad exhibendũ agere &c. Interdũ vt vna res ſeparetur ab altera. ff. eo. l. gẽma. & eſt ſummaria quantũ ad æſtimationẽ. quia cũ agitur de modico præiudicio, nõ requiritur plena & exacta ꝓbo: imò ſufficit iuramentũ. vt l. theſaurus. ff. eo. quantũ verò ad ordinẽ iudiciariũ videtur plenaria, quia in ea lis cõteſtatur. & per cõquens alia quæ ſunt de ſolẽnitate iudiciorũ debent obſeruari. vt l. tigni. §. j. & ij. ff. eo. vbi fit mẽtio de [...] cõte. & tetigi in l. iudices. §. de iudi. datur etiã non ſolũ cõtra poſſidentem, ſed etiam contra deſinentem dolo poſsidere. vt j. e. l. ad exhibendum. & ff. ſi certum peta. l. rogaſti. §. fina. & ex plur. bus cauſis. quas difficile eſſet enumerare.

2 *In hac actione, an ſufficiat unus teſtis?*
3 *Poſt publicatas atteſtationes in hoc iudicio, quod agitatur ad finem agendi rei vendicatione, non prohibetur quis inducere teſtes ſuper eiſdem articulis in iudicio ordinario, in quo agitur ad alium finem.*

LEX I.

1 Si domininm. † Volenti agere rei ve[...] re mobili debet ipſa re[...]
2 hiberi, à quo põt agi per hãc actionẽ. h. d. † In tex. ibi. in fin. [de rei veritate quæratur.] Dic & ſi [...] oſtendatur teſtibus, qui nõ poſſent aliter depo[...] re an iſta erat ancilla matris tuę, vel nõ. vt l. cũ ſi exhibuiſſent. ff. de publi. & iſta ꝓbatio fiet ſummariè. nõ tamẽ per ſolũ iuramentũ quia de aliquo præiudicio agit̃. ſed fortè ſufficiet vnus teſtis [...] xta no. in l. ſi qs à liberis. §. ſi vel parẽs. de li. agno. Nã exhibet ad finẽ vt poſtea vendicet̃: ſecus ſi ad aliũ finẽ nõ ita præiudicialis.
3 † Et no. ꝙ poſt publicatas atteſtationes in hoc iudi. quod agitur ad finem agendi rei vendi. non prohibetur quis inducere teſtes ſuper eiſdem articulis in iudicio ordinario, in quo agitur ad alium finem. vt in c. veniens. extrà de teſtib.

LEX II.

1 Si criminis. † Etiã ſi de crimine ſerui velit gra[...] re debet ſibi ſeruus exhiberi. h. d. & v[...] nit ad declarationẽ. l. iij. §. ti. j. & l. pe. in fi. vbi dicit̃ ꝙ criminaliter põt ſeruus accuſari. Si ergo dñs ipſum occultat poterit per hãc actionẽ cõpelli ad exhibendũ. vt hic: ſimiliter vt oſtendatur teſtibus. vt l. cũ ſi exhibuiſſent. ff. de publ. Glo. verò intelligit hanc l. qñ agebat ciuiliter cõtra dñm ex delicto ſerui, & ſic agens prætendebat intereſſe pecuniarium. pro quo datur actio hæc. [...] cus dicit ſi accuſaretur ſeruus criminaliter. quia tunc accuſator non prætendit intereſſe pecuniarium. ergo &c. vt l. penul. ff. eo.

2 *In rei uendicatione ſi probaui me dominum, licet fueris abſolutus, quia non poſſidebas: iudex debet declarare me dominum. & ſi poſtea incipis poſſidere: poſſum petere quòd ſententia mittatur executioni contra te, abſque eo quòd agam de nouo? quid ſi iudex non declaraſſet me dominum?*
3 *Vendicans rem ex aliqua cauſa, ſi in ea ſuccumbat, an prohibeatur agere ex alia cauſa, uel de nouo ſuperueniente?*

Lex